

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

II. In quo propriè consistat ipsius gratiæ efficacia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

tatis ipsius gratiæ; cum ipsum consensum accipiat, atque aded gratiæ adiuuantis & cooperantis donum, quo caret is, qui non consentit.

Respondetur 2. si de sola gratia excitante sermo sit, seclusis omnibus alijs, multos graues Theologos existimare fieri posse, vt ex duobus æquali prius gratiæ præuentis & excitatis, vnus consentiat, alter vero dissentiat. Ita Ruardus Taperus art. 7. contra Lutherum, Bellarm. lib. 6. de lib. arbit. cap. 15. & plures alij, quibus merito adiungere possumus beatæ memoriæ Franc. Salef. Episc. Geben. lib. 2. diuini amoris cap. 10. vbi explicans iudicium, quod vocat comparationis, de quo in varijs Euangelij locis mentio fit, illud in eo faciendum esse, dicit, quod aliqui æqualibus, imò maioribus gratiæ auxilijs præuenti & excitati, diuinæ nihilominus misericordiæ consensum negauerint, alij æqualibus, imò minoribus gratiæ auxilijs excitati, inspirationem diuinam secuti fuerint, & ad pœnitentiam conuersi.

SECTIO II.

In quo propriè consistat ipsius gratiæ efficacia.

Variæ sunt super hac quæstione Theologorum sententiæ: quidam enim (vt in præc. sect. dictum est) efficaciam gratiæ in impulsione quadam, & prædeterminatione Physica ipsius voluntatis constituunt. Alij efficaciam illam volunt esse tantum moralem, ac sitam esse in aliqua vi intrinseca prædeterminandi non quidem Physicè, sed moraliter tantum ipsam voluntatem. Alij in suauitate ac delectatione quadam interiori, quæ voluntatis consensum infallibiliter & insuperabiliter eliciat. Alij in contemperatione quadam & congruitate ipsius gratiæ cum ingenio, indole, affectionibus, & alijs dispositionibus hominis, qui gratiæ consentit. Quidam efficaciam gratiæ collocant quidem in prædicta congruitate,

gruitate, non tamen præcisè, sed vt subest scientiæ Dei, quam mediã seu conditionalem vocant. Sunt denique qui paulò cæteris audentiores asserunt gratiam efficacem, formaliter vt talem, constitui per consensum liberum, quem simul cum voluntate efficit, ita vt ab illo consensu formaliter efficax denominetur.

Nos in quæstione difficillima & abstrusissima, quid maximè secundum catholicæ fidei principia tenendum nobis videatur, tribus seq. propos. breuiter aperiemus.

Prima est, certum esse, gratiam illam quæ efficax dicitur, non tantum præstare vt humana voluntas velle & operari possit, sed etiã efficere vt re ipsa velit & operetur, idque infallibiliter & (vt loquitur S. Aug.) indeclinabiliter, insuperabiliter, ac inuictissimè. Hoc constat ex varijs ipsius S. Aug. testimonijs præsertim lib. de corrept. & grat. c. 12. vbi sic loquitur, *Subuanum est infirmitati voluntatis humanæ vt diuinâ gratiâ indeclinabiliter & insuperabiliter ageretur, & paulò post dicit, ipsam gratiam effluere in hominibus, vt Deo donante inuictissimè quod bonum est vellent, & hoc deserere inuictissimè nollent.*

Secunda est, cum hac infallibili, indeclinabili, insuperabili, ac inuictissimâ gratiæ efficacità stare nihilominus semper saluam & illibatam voluntatis humanæ libertatem, ita vt possit semper homo gratiam illam, quam recipit & cui consentit, abijcere illique dissentire si velit. Hoc satis constat ex antè dictis, & confirmari denuò potest ex illis Apost. verbis 2. Cor. 6. *Exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis, ex quibus sequitur, eandem posse in vacuum recipi, hoc est abijci & repudiari; & in vacuum non recipi, hoc est, in voluntate consensum operari; alias frustra hortaretur Apostolus ne in vacuum gratia reciperetur, si in vacuum recipi non posset: & ex Conc. Trid. loco suprâ sæpius cit. ex cap. 5. sess. 6. vbi expressis verbis dicit hominem gratiam illam, cui liberè assentitur & cooperatur, posse abijcere si velit: quod & can. 4. iterum repetit. Addere possumus insuper & ipsius S. Aug. testimonium lib. 2. cont. Petilianum c. 84. vbi sic loqui-*

loquitur, Si tibi proponam questionem, quomodo Deus Pater attrahit ad filium, quos in libero dimisit arbitrio, fortassis eam difficile soluturus es; quomodo enim attrahit, si dimittit ut quis quod voluerit eligat; & tamen utrumque verum est. Ac etiam supra citati Fr. Salesij, qui in præfato lib. 2. c. 12. dicit voluntatem nostram, cum motionem divinæ gratiæ sequitur; æquæ libere illi consentire, atque libere eidem dissentit, quando illa abijcit: atqui quædo volūtas gratiæ dissentit, posset illi consentire si vellet: ergo secundum illius mentem, quando eidem gratiæ consentit, ita consentit, ut illi etiam dissentire possit, si velit.

Tertia denique est, si quærat quo modo hæc duo adeo inter se opposita simul conuenire possint, ut & gratia inuictissimè, & voluntas liberrimè operetur: & quæ sit illa diuinæ gratiæ virtus adeo mirabilis; quæ sine vlla humana libertatis læsione effectum suum infallibiliter fortiat: nihil certius ac melius respondere possumus nisi quod ille solus nouit qui id efficit, neque aliquid ulterius inquirere necessarium est; hoc ipse S. Aug. profitetur lib. de grat. Christi cap. 24. Fateamur, inquit, internam atque occultam, mirabili ac ineffabili potestate operari in cordibus hominū, non solum veras reuelationes, sed etiam bonas voluntates; & epist. 107. gratiam efficacem dicit esse, Vocationem altam & secretam: & lib. de Spir. & litt. cap. 34. Cur, inquit, illi ita suadeatur ut persuadeatur: illi autem non ita, duo sola occurrunt interim que respondere mihi placeat: O altitudo diuitiarum, sapientiæ, & scientiæ Dei; quam incomprehensibilia sunt iudicia eius & inuestigabiles viæ eius! Et nunquid iniquitas apud Deum cui responsio ista displicet, quærat doctiores, sed caueat ne inueniat presumptiores.

Quare merito hic profiteri possumus, quod idem S. Pater epist. 3. ad Volusianum alia occasione dixit, Demus Deum aliquid posse, quod nos fateamur inuestigare non posse. Et certè videtur hæc quæstio vna esse ex illis occurrentibus, quas profundiores difficilioresque appellat Cœlestinus Papa in epist. ad Episcopos Galliz, quas que (ut eiusdem Pontificis verbis utamur) latius pertractarunt ij, qui hæ-

reticis restiterunt, & adhuc hodie pertractant illi, qui in Theologicis Palastris exercentur; ac proinde sicut illas non audemus contemnere, sic etiam non necesse habemus adstruere; cum ad cognitionem & confessionem diuina gratia, cuius operi ac dignationi nihil subtrahendum est, sufficere possint ea, quae hic secundum Ecclesiae regulas, & sedis Apostolicae definitiones explicata sunt.

CAPVT IV.

De gratia effectibus, ac in primis de iustificatione.

SECTIO I.

In quo proprie & formaliter consistat hominis iustificatio.

Sensus quaestionis est, quidnam sit, quod proprie & formaliter efficiat hominem coram Deo iustum & sanctum, & in quo vera & formalis eius iustitia consistat. Pro cuius resolutione

Dicendum i. iustitiam illam, & sanctitatem, quae verè & formaliter nos iustos efficit, non esse fauorem aliquem extrinsecum Dei, sed donum aliquod supernaturale nobis inhaerens, quo verè & formaliter iusti dicimur, & sumus.

Huic veritati, quae de fide est, varij haereticorum opponuntur errores: quidam enim dixerunt nos formaliter iustos esse per ipsammet essentialem Dei iustitiam; alij per Christi iustitiam nobis imputatam; alij per solam extrinsecam peccatorum condonationem. Hi errores, & si qui sunt alij similes, damnati sunt in Conc. Tridentino

sect. 8.
explicat
catione
quae nos
spiritus
nomine
merito p
bus cor

Hui
Bellar.
cam q
amur p
partem
neq; se
tia nob
condo
bis in
quam
men i
tem m
in ser
Pauli
homo
intelle
si sum
tu pec
pitar
cto ef
homin
Hae
proba
nius h
shedre
edien
iustiti
verè in
peccat